

Ook advocaten verzetten zich tegen landjepik accountants

1 juni 2015

Na zijn slechte nachtrust zou een stevig ontbijt Lex voldoende perspectief kunnen bieden voor het aangaan van deze nieuwe dag; zijn thuiswerkdag. Hij had nog steeds een vieze smaak in de mond van gisterenavond. De wijze waarop die onuitstaanbare, vrouwelijke internal auditor hem en public de maat had genomen was ook buiten alle proporties. Terwijl hij alleen maar op een transparante wijze de nieuwste dienstverlening van de accountants (COS 610) aan het uitleggen was...

Thuiswerken

Hoewel gepaard gaand met veel schuldgevoel had Lex onlangs besloten de gang naar Canossa toch te gaan: een dag per week werkte hij nu thuis. Vandaag was zo'n dag. Hij kon er maar moeilijk aan wennen. Veel van zijn collega's hadden de thuiswerkmogelijkheid wel direct met beide handen aangegrepen. De nieuwe 'arbeidsvoorwaarde' had zich daarna als een lopend vuurtje onder de thuispartners verspreid. Een consequentie van de kantoorfeestjes waarbij ook de echtgenotes werden uitgenodigd; hij haatte die bijeenkomsten! Nee, hij kon ook niet veel anders doen dan meegaan in deze trend waarmee de organisatie, en daar was hij heilig van overtuigd, veel declareerbare uren vermorste.

Na enig aandringen, wie is hier eigenlijk de baas?, had een IT-medewerker van het bedrijf, met voelbare tegenzin, hem geïnstrueerd hoe hij thuis, op zijn computer, de vorderingen van de assistent-accountants kon volgen en hen zelfs online van instructies kon voorzien. Hij hoefde zo geen uren te verkwisten!

All day breakfast

Het moet gezegd: vrouwlief deed er alles aan om de omstandigheden tijdens de Vaderdag, zoals de kinderen met enig gevoel voor understatement deze dag waren gaan noemen, zo goed mogelijk te faciliteren. Op het ruim bemeten terras had Carla Lex ontbijt dan ook in al zijn aantrekkelijkheid uitgestald. Dat daarbij naast de muesli, de croissants, de yoghurt met noten, de jus d'orange, de make it bacon, de zwarte koffie ook het Financiële Dagblad een plekje had gekregen kon Carla moeilijk worden aangerekend.

Fraudeonderzoeken door accountants

Van de titel van het artikel moest hij direct al gruwen. 'Accountant en advocaat gaan heel goed samen.' Daar moest wel iets achter steken. Weer een beroepsgroep die zo nodig een tegengeluid moest laten horen. Hij had het kunnen weten.

En ja hoor: het voorstel van zijn beroepsorganisatie om accountants voortaan bedrijfsinterne fraudeonderzoeken te laten verrichten was die vermaledijde advocaten in het verkeerde keelgat geschoten.

De argumenten kwamen hem bekend voor. 'Accountants en advocaten zijn verschillende en onvergelykbare experts', 'Accountants kunnen zich beter beperken tot de beoordeling van cijfermatige opstellingen' en 'Accountants zijn niet opgeleid om een juridisch oordeel te vellen'. Het was of hij zijn kwade genius, professor Hans Strikwerda, hoorde spreken. Die bleef ook maar volhouden dat accountants zich verre moesten houden van de bedrijfsvoering en zeker geen oordelen moesten afgeven over de toekomstbestendigheid van het bedrijf. Daar waren ze zogenaamd domweg niet in opgeleid.

Hij las verder. 'Een principiële verschil is ook dat accountants zo graag integer, onafhankelijk en onpartijdig willen zijn, terwijl in kwesties van fraude juist op een oplossingsgerichte, deskundige, partijdige en strikt vertrouwelijke wijze moet worden geopereerd,' en 'Accountants hebben bovendien geen verschoningsrecht, erger nog: zij hebben meldingsplicht!'

Flash back

Waar had hij dit allemaal meer gehoord? Gisterenavond nog. Tijdens de vergadering met de beroepscommissie die tot taak had het maatschappelijk veld en het ministerie van Financiën er van te overtuigen dat de extern accountant bij veel cliënten wel verplicht was om meerwerk te verrichten. Hoewel de werkzaamheden van de commissie op rolletjes liep en al veel vorderingen waren gemaakt was het gisteren fors uit hand gelopen. Zijn voorzitterschap had een knauw gekregen. Wat was er gebeurd? Hij had voor de gelegenheid een aantal bevriende, zo mocht hij veronderstellen, hoofden internal audit uitgenodigd. Aanvankelijk zag het er veelbelovend uit. Waarom ook niet, bij zijn altijd enthousiaste collega-accountants ging het verhaal er in als koek. Maar deze genodigden hielden zich muisstil tijdens zijn betoog dat accountants extra werk moeten verrichten als ze niet op de internal auditors kunnen steunen. De spreekwoordelijke speld kon je horen vallen. Hoe langer de doodse stilte aanhield, hoe ongemakkelijker hij zich tijdens zijn presentatie ging voelen. Dat werd alleen maar erger toen zijn verhaal teneinde kwam en vragen uitbleven. Hoe ging hij zich uit deze gênante situatie redden?

Conciërge

Tot de stilte abrupt werd onderbroken omdat een van de meest prominente internal auditors opstond en met overslaande stem het auditorium toebeet dat de inleider haar grenzen nu echt had overschreden. Zij liet het decorum voor wat het was, maakte aanstalten om de zaal te verlaten en scandeerde totaal overstuurd dat 'accountants het maatschappelijk veld nu eindelijk eens echt moesten gaan dienen', dat 'zij als internal auditor haar baas, de ceo, als enige opdrachtgever zag en niets te schaffen had met een toevallige en inwisselbare externe accountant'.

'Ga eerst maar leren wat interne controle is, daarna kunnen jullie steunen op de controller, op de intern controleur en desnoods op de conciërge, maar laat mij er buiten!' Het harde dichtslaan van de deur van de conference room galmde nog steeds na in het hoofd van Lex.

Spoedvergadering

Terug naar het FD. Terug naar de advocaten. Terug naar zijn irritatie. Ineens wist hij wat hem te doen stond. Niet de internal auditors maar die snelle jongens en meisjes van de Zuidas waren nu zijn grootste probleem. Er moest snel een reactie komen. Een persbericht. Hij moest en zou de beroepscommissie nu in spoedvergadering bijeen roepen!

Auto

Het ontbijt onaangeroerd latend stond hij op, pakte zijn aktetas en beende zich een weg naar de garage. Om daar vast te stellen dat Carla, een verfoeide gewoonte van haar, zijn terreinwagen had genomen om de kinderen naar school te brengen. Hij startte de kleine BMW en reed het pad af. Vanuit de auto belde hij zijn secretaresse. 'Josje, ik kom eraan en stuur Carla een whatsappje dat ik naar kantoor ben geroepen...'

Arie Molenkamp RO (www.publicauditing.nl) is zelfstandig gevestigd als organisatieadviseur, auteur, opleider en coach. Eerder was hij directeur bij KPMG Management Consulting.